

Ганна Циба

«Rock'n'Ball»: футбольна тема українського кіно

«Rock'n'Ball» Дмитра Приходька – один з двох повнометражних фільмів, що представляли українське кіно на кінофестивалі «Молодість». Другим був «Гамер» Олега Сенцова.

Прикметно: обидва фільми характерно відображають ознаки сучасної України – орієнтацію на спорт як засіб інтеграції в західний світ, сірі кольори застійного вітчизняного побуту (символом якого стають старі трамваї і тролейбуси, що їх бачимо в обох фільмах) та приреченість молодого покоління українців. Варто однак зазначити, що така репрезентація сучасної України в цих фільмах не спекулятивна – радше навіть не усвідомлена, а симптоматична.

Фільм «Rock'n'Ball» оповідає історію донецького хлопчика Дмитрика (Олексій Мінько), який не має батьків і самотньо живе та господарює, оскільки його дядько-опікун на все літо поїхав на кримський курорт. Сумний побут хлопчика тотожний побуту безхатьків – він збирає пляшки і скромно харчується на зароблені від цього гроші. Проте, немов сонце, зігріває життя Дмитрика світла мрія – стати футболістом. Він має для цього все необхідне – наполегливість, вміння, неабиякий талант та пошарпані кеди.

Єдине, що заважає хлопчикові вступити до спортивної школи і в такий спосіб стати на зірковий шлях великого футболу, – відсутність батьків. Кмітливий хлопець вирішує відшукати собі «батька на один день» і відразу ж потрапляє на польського музиканта Тимона (Томаш Собчак), що загубився в Донецьку, обікрадений та сп'янілий від українського пива.

Самостійний хлопчик опікується інфантильним богемним іноземцем, сподіваючись, що здобув собі батька на один день, і, як наслідок, в обох прокидаються теплі родинні почуття. Проте скам'яніле чоловіче серце, не здатне на прояви любові, спершу зраджує дитячу довіру, і лише сльози остаточного прощання розтоплюють кригу, і велінням долі зведені «батько» та «син» єднаються в щасливу сім'ю.

«Ми хотіли створити добрий фільм... можливо, декому він здасться наївним, навіть дитячим, але це просто життєва історія, що змусить глядачів посміхнутись,» – говорить автор сценарію та режисер фільму Дмитро Приходько.

«Rock 'n' Ball». Режисер Дмитро Приходько. Україна, 2011.

Жанр: мелодрама, комедія
 Хронометраж: 80 хв.
 Виробництво: S.M.ArtInvest
 Продюсери: Вальдемар Дзикі, Максим Онопрієнко, Юрій Лазуренко, Руслан Вітрянюк
 Автор сценарію та режисер-постановник: Дмитро Приходько
 Оператор-постановщик: Віктор Черкасов
 Композитор: Роман Коротін
 У ролях: Олексій Мінько, Богдан Бродський, Томаш Собчак, Поліна Джакаєва, Олександр Нікітін, Антон Сліпаков.

Футбол та поляк у фільмі відсилають до Євро-2012. Загалом фільм дуже відповідає запитам сучасної української публіки, заангажованої Євро-2012 як чарівним «містком у всесвіт».

В цілому, крізь призму цього фільму можна розглядати становище сучасної України. У фільмі відображені актуальні соціальні проблеми бездоглядних дітей, алкоголізму, безробіття та занепаду на периферії – символом якої в ширшому розумінні виступає і Україна. В цих умовах футбол та спорт загалом стають одним з небагатьох шансів для молоді вирватись із замкнутого кола зубожілого провінційного життя.

Однак важливо, як сучасна українськість проявляється на символічному рівні. І у фільмі «Гамер», і у «Rock 'n' Ball» головними героями стають діти, що прагнуть перемог – це симптоматично. Саме дитиною уявляється сучасний українець, що зрікається діяльності попередніх поколінь, і шукає шляхів для власного становлення у світі.

Образ поляка – образ старшого брата-європейця, з яким єднається бідний та самотній, проте амбіційний та самостійний маленький українець (до чого відсилає образ дядька-алкоголика, що існує десь фактично?). Польський опікун провадить українця до світлого західного майбутнього і єднається велика дружня європейська родина – не даремно герої знаходять сімейне радянське фото, на якому зображені їхні спільні родичі.

Цікаво, як у фільмі вирішено мовну проблему, що є досить нагальною в сучасному українському кіно. Цілком слушно воно бачиться як кіно українською мовою, однак чи внаслідок превалювання в повсякденному житті українців російської мови, чи внаслідок тотальної непрофесійності наших молодих кінематографістів, українська з екрану часто звучить неприродно, штучно, спотворюючи сприйняття фільму та знижуючи ефект присутності.

Яскравим прикладом такої аудіальної катастрофи були деякі новели фільму «Мудаки. Арабески», в яких актори з помилками промовляли штучно створені, прописані в сценарії фрази, зображаючи повсякденне життя української молоді. В сучасному українському двомовному середовищі фактично немає мови, що артикулювала б реальність як українську. Це явище є однією з істотних проблем при створенні українського кіно, хоча і недооцінюється.

У фільмі «Rock 'n' Ball» цю проблему вирішено за рахунок польської мови, якою говорить персонаж Тимон, і якою природно говорить польський актор Томаш Собчак. Саме польська у фільмі створює ефект реальності.

Варто згадати, що показ фільму «Rock 'n' Ball» на кінофестивалі «Молодість» зібрав шалений аншлаг. Це означає, що публіка готова до українського кіно, що на це кіно чекають, а, отже, воно незабаром з'явиться.